

FONTYS INTEGRALE VEILIGHEIDSAGENDA

Kansen tot integraal werken voor veiligheid

DENK
GROTER

Inge Wijnja, Dienst H&F
Laurens van der Varst, Frank Kuipers,
COT Instituut voor veiligheids- en crisismanagement

Eindhoven
23 november 2017

Fontys Integrale Veiligheidsagenda Kansen tot integraal werken voor veiligheid

TOELICHTING

Dit document is het vervolg op de “kaders en ambitie Fontys Integrale Veiligheidsagenda” dat op 10-10-2017 door het College van Bestuur is vastgesteld. Dat document bevat de vertaling van de Fontys ambities naar de veiligheidsambities. Dit document is de uitwerking van hoe Fontys deze ambities gaat verwezenlijken tot 2020.

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Integrale veiligheid en thema's	5
1.3	Gehanteerde werkwijze	6
1.4	Leeswijzer	6
2	Kader en ambities	7
2.1	Fontys	7
2.2	Integrale veiligheid en thema's	7
3	Integrale Veiligheidsagenda	8
3.1	Integrale Veiligheidsagenda	8
3.2	Voorziene activiteiten	9
3.3	Beschrijving activiteiten	9
4	Deelagenda Sociale Veiligheid	11
4.1	Voorziene activiteiten	11
4.2	Beschrijving activiteiten	11
5	Deelagenda Internationalisering	13
5.1	Voorziene activiteiten	13
5.2	Beschrijving activiteiten	13
6	Deelagenda Informatie Veiligheid	15
6.1	Voorziene activiteiten	15
6.2	Beschrijving activiteiten	15
7	Besturing en organisatie	16
7.1	Uitgangspunten	16
7.2	Integraal veiligheidsoverleg	16
7.3	Operationeel veiligheidsoverleg	17
7.4	Rapportage en verantwoording	17
8	Totaaloverzicht planning	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De huidige samenleving zorgt voor steeds meer complexe veiligheidskwesties die niet eenzijdig kunnen worden aangepakt. Veiligheid is steeds meer een gedeelde verantwoordelijkheid, mede door de terugtrekkende overheid en kritische en veeleisende maatschappij.

Binnen Fontys Hogescholen wordt op enorm veel vlakken door verschillende functionarissen aan veiligheid gewerkt. Denk hierbij aan de thema's sociale veiligheid, gebouwveiligheid, kennisveiligheid, Arbo en milieu, internationalisering, integriteit, crisismanagement / BHV en informatieveiligheid. Meerdere diensten zijn hierin actief, maar ook binnen de instituten heeft het onderwerp aandacht. Desondanks is er niet altijd (structureel) coördinatie binnen de thema's voor inhoudelijke consistentie en coördinatie tussen de thema's.

Fontys Hogescholen streeft, mede op basis van bovenstaande argumenten, naar de verdere versterking en uitwerking van de aanpak van integrale veiligheid. Uiteraard in lijn met de visie, missie en ambities van Fontys (o.a. Fontys Focus 2020). Hiervoor heeft Fontys een brede veiligheidsambitie opgesteld in het document "Kader en ambitie Fontys Integrale Veiligheidsagenda", vastgesteld op 10-10-2017 door het College van Bestuur. In het document dat nu voor u ligt wordt deze visie en ambitie vertaald naar acties en speerpunten waar de komende jaren, in ieder geval tot 2020, aan gewerkt gaat worden. Met name de mogelijkheden tot het integraal werken aan veiligheid worden uitgelicht.

1.2 Integrale veiligheid en thema's

Integrale veiligheid is het benaderen van veiligheidskwesties op een brede, integrale manier:

- vanuit meerdere disciplines of thema's (multidisciplinair)
- met meerdere partijen (elke partij heeft immers haar kennis, expertise, informatie of netwerk)
- over de gehele veiligheidsketen (van pro actie tot nazorg)
- en op alle niveaus binnen de organisatie

Om kansen te benutten en grip te krijgen op incidenten en veiligheidsrisico's, moeten we deze niet los van elkaar zien, maar juist in samenhang. Integrale veiligheid is een aanpak waarmee een overkoepelend beeld ontstaat van de veiligheidssituatie en risico's op alle thema's in relatie tot de kerndoelen van de organisatie.

In deze Veiligheidsagenda zijn 3 thema's geprioriteerd, namelijk:

1. Informatieveiligheid (en daaraan gelinkt kennisveiligheid)
2. Sociale veiligheid
3. Internationalisering

Voor een toelichting op deze thema's wordt verwezen naar het voorgenoemde document "Kader en ambitie Integrale Veiligheidsagenda".

Aan deze thema's wordt prioriteit gegeven omdat het thema's zijn die de Fontys brede organisatie 'raken' (impact op studenten, medewerkers, onderwijs en onderzoek en reputatie), relevant zijn in het licht van maatschappelijke ontwikkelingen en de bredere ambities van Fontys. Die ontwikkelingen brengen potentiële risico's met zich mee waarop Fontys tijdig wil anticiperen, zonder het open en innoverende karakter van het onderwijs en onderzoek teniet te doen. Aanvullend blijven we uiteraard aandacht schenken aan de overige thema's en risico's en spelen we in op eventuele ontwikkelingen. Een van de manieren is door het inrichten van een themagroep voor werkplekveiligheid. Deze themagroep gaat zich in 2018 richten op de opvolging van de uitkomsten van de RI&E's en de veiligheid van praktijkruimten, zoals laboratoria en sportfaciliteiten.

Bij de jaarlijkse evaluatie of actualisatie van de agenda in de toekomst, zullen alle thema's wederom aan bod komen en opnieuw worden gewogen.

¹ Thema indeling volgens het Managementsysteem Integrale Veiligheid van het IVHO (Integraal Veilig Hoger Onderwijs).

1.3 Gehanteerde werkwijze

Als opmaat naar de visie en uitwerking van de veiligheidsagenda's, heeft een inventarisatie (nulmeting) plaatsgevonden. Voor de onderscheiden veiligheidsthema's is op 4 onderdelen in kaart gebracht waar Fontys nu staat, namelijk; beleid, organisatie, maatregelen/gedrag/awareness en informatie/verantwoording. Tevens zijn mogelijkheden voor integraal werken geïnventariseerd. Daarvoor is onderstaand kader gehanteerd.

Veiligheidsthema	Informatieveiligheid	Sociale veiligheid	Internationalisering
A. Beleid	<i>Intergraal werken</i>		
B. Organisatie	<i>Aanpak binnen thema</i>		
C. Maatregelen/ gedrag / Awareness			
D. Informatie/ verantwoording			

Op basis van de uitkomsten zijn ambities geformuleerd voor de veiligheidsthema's en voor integrale veiligheid in het document "Kader en ambitie Fontys Integrale Veiligheidsagenda", vastgesteld op 10-10-2017 door het College van Bestuur. In drie themawerkgroepen is deze visie en ambitie vertaald naar acties en speerpunten waar de komende jaren, in ieder geval tot 2020, aan gewerkt gaat worden. De projectgroep heeft hier vervolgens de mogelijkheden tot het integraal werken aan veiligheid uit gefilterd en geconcretiseerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de wisselwerking tussen de Fontys-brede ambities en de ambities ten aanzien van Integrale Veiligheid geschetst. Tevens wordt de ambitie Integrale Veiligheid uit het "Kader en ambitie Fontys Integrale Veiligheidsagenda" weergegeven. Beide vormen de basis voor deze Integrale Veiligheidsagenda.

In Hoofdstuk 3 komen de activiteiten aan bod die integraal worden opgepakt in de Integrale Veiligheidsagenda. In hoofdstuk 4, 5 en 6 worden vervolgens de deelagenda's voor de drie veiligheidsthema's kort toegelicht.

De organisatie, besturing en wijze van rapporteren over de Agenda's wordt in hoofdstuk 7 uiteengezet. En als laatste wordt in hoofdstuk 8 afgesloten met een totaal overzicht van de planning en activiteiten van alle agenda's.

2 Kader en ambities

2.1 Fontys

In Fontys Focus 2020 staan de ambities van Fontys ten aanzien van het werkveld, de organisatie en de student. Door de snel veranderende omgeving en maatschappij wil Fontys pro actief en toekomstgericht onderwijs bieden. Daarnaast is de onderzoeksfunctie in samenwerking met de regio van belang, om zodoende de flexibiliteit en het adaptief vermogen te vergroten. Fontys wil de verantwoordelijkheid en eigenaarschap laag in de organisatie leggen en samenwerking en regie op maatschappelijk relevante cross-overs.

Ten aanzien van het werkveld wil Fontys meer vraag gestuurd onderwijs bieden en ontwikkeldoelstellingen realiseren gericht op het werkveld. Fontys streeft een open en authentieke leer- en onderzoek omgeving te zijn. Een innovatieve organisatie waarbij ze snel wil inspelen op ontwikkelingen en wil en durft te experimenteren. Voor de student streeft zij naar kwalificatie, persoonsvorming én socialisatie. Zodat er studenten het werkveld in worden gestuurd met een eigen moreel kompas en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Uit de Fontys Vision of Internationalisation blijkt dat Fontys internationalisering geïntegreerd wil zien in haar onderwijs en dat het bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs door de nieuwe inzichten, meningen en kennis. In 2020 wil Fontys dat al haar studenten in hun onderwijs competenties ontwikkelen voor het omgaan met interculturele en internationale invloeden en klaar zijn voor het leven en werken in een onvoorspelbare en complexe internationale samenleving.

Uit de gekozen Fontys Focus Waardenset, zoals deze momenteel tot stand komt, zijn de basiswaarden overgenomen: o.a. verbinding, persoonlijk contact en- aandacht, diversiteit, uitdaging, innovatief denken en handelen, moed, lef, transparantie, integriteit en vertrouwen.

Dit alles heeft invloed op hoe integrale veiligheid georganiseerd kan worden binnen Fontys, waar risico's liggen en waar accenten gelegd kunnen of moeten worden. En andersom is veiligheid een basisvoorwaarde om dit alles mogelijk te maken. Monitoren, inspelen op (intern en externe) veranderingen en relevante cross-overs inzetten als dit voordeel oplevert, zijn hierbij sleutelwoorden. Dit geldt zowel intern als richting onze omgeving.

2.2 Integrale veiligheid

Visie op integrale veiligheid, vastgelegd in het "Kader en ambitie Fontys Integrale Veiligheidsagenda":

Overkoepelende ambitie

Als Fontys Hogescholen willen we de veiligheid van onze studenten en medewerkers waarborgen door verdere versterking van onze integrale veiligheidszorg. Hiermee beogen we onze kernactiviteiten – het opleiden van (jonge) mensen en werkenden tot professionals, doen van innovatief onderzoek en de bedrijfsvoering- naar de toekomst toe veilig te garanderen.

Onderstaande uitgangspunten vormen de leidraad voor integrale veiligheid binnen Fontys Hogescholen

1. Veiligheid is een integraal onderdeel van ons denken en handelen. Dat betekent dat we bewuste keuzes maken, waar het inschatten van risico's onderdeel van uitmaakt (en we dat ook van onze medewerkers en studenten verwachten). Die manier van denken en handelen vertalen we ook naar de samenwerking en afspraken met contractpartners zoals een stagebedrijf of buitenlandse universiteit.
2. In onze veiligheidszorg zoeken we naar een goede balans tussen het gewaardeerde open, toegankelijke en innovatieve karakter van onze onderwijsinstelling en maatregelen om veiligheidsrisico's te beheersen. Het vergt weloverwogen keuzes om in dit spanningsveld de balans te zoeken.
3. Veiligheid is ieders verantwoordelijkheid. Medewerkers en studenten (waaronder werkenden die (deeltijd)opleidingen volgen) zijn verantwoordelijk voor de eigen én andermans veiligheid. Vanuit de lijn dragen leidinggevendenden de verantwoordelijkheid voor veiligheidszorg. De eindverantwoordelijkheid voor veiligheidszorg ligt bij het College van Bestuur. De afzonderlijke instituten en diensten zijn verantwoordelijk voor de veiligheidszorg binnen hun domein.
4. Onze veiligheidszorg is integraal. Dat betekent dat we in onze veiligheidszorg a) aandacht hebben voor preventie tot nazorg, b) waar mogelijk en nodig over thema's en domeinen samenwerken (functioneel integraal), d.w.z. integraal werken zodra dat leidt tot meer kwaliteit en veiligheid en/of meer efficiency en c) er samenhang is in onze strategische visie/beleid, organisatorische inrichting, gedrag en maatregelen.
5. We benaderen veiligheid planmatig, we zien toe op de uitvoering en rapporteren hierover (PDCA-cyclus). Evident spelen we tijdig in op actuele en onvoorziene ontwikkelingen en leren van opgedane ervaringen en activiteiten (naar analogie van de 'lerende organisatie').
6. We practice what we preach. We komen als Fontys Hogescholen gemaakte afspraken rond veiligheid na, geven zelf het goede voorbeeld en zien toe op naleving.
7. Fontys veiligheidszorg faciliteert studenten en medewerkers. Fontys Hogescholen spant zich in om het veiligheidsbewustzijn van studenten/medewerkers te bevorderen en biedt hen handelingsperspectief. Het is voor medewerkers (en studenten) duidelijk hoe Fontys omgaat met incidenten en waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.
8. Fontys werkt proactief samen met partners, zoals de gemeente en politie.

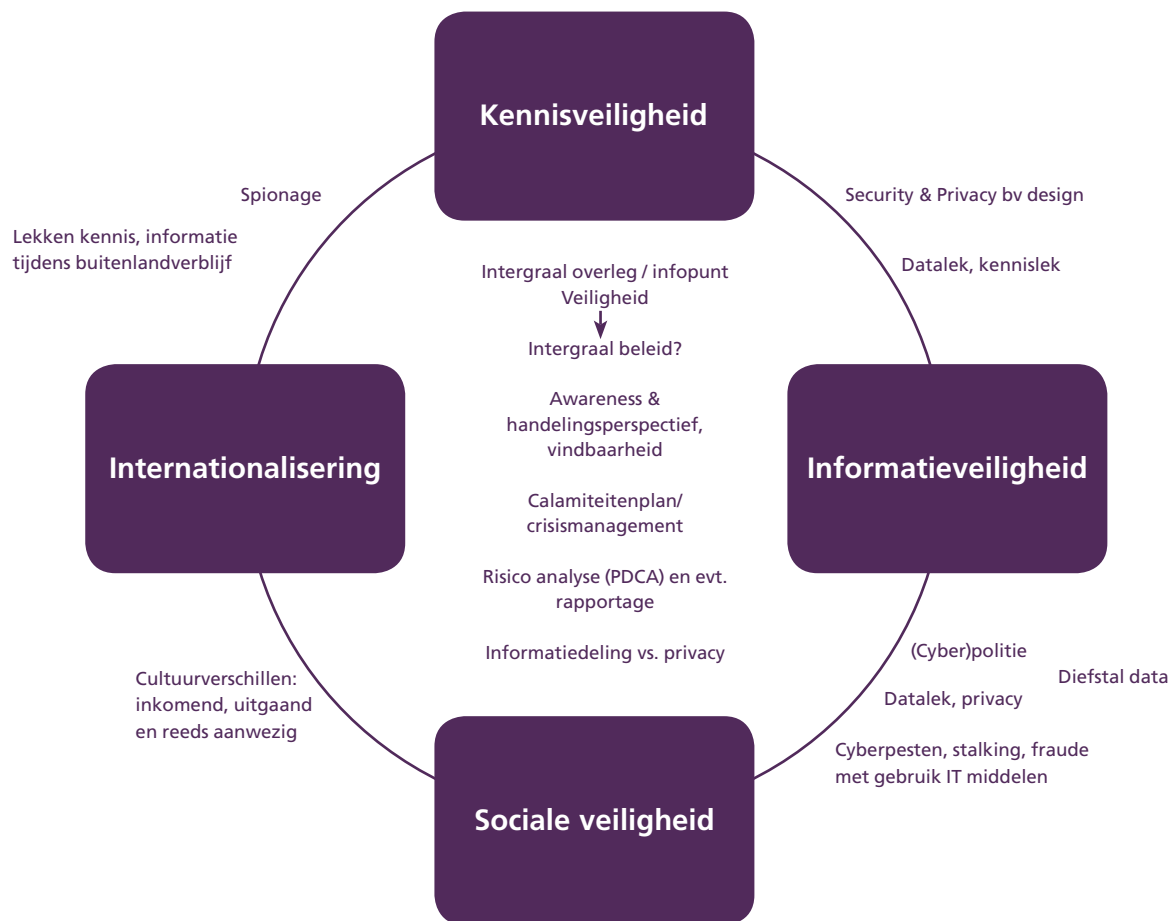
² Dat spanningsveld kan zich tevens voordoen rond open source kennisdeling, waarbij Fontys als kennisinstelling graag kennis wil delen, maar zich tevens beseft dat daaraan potentiële risico's verbonden zijn.

3 Integrale Veiligheidsagenda

Hieronder staan de kansen of activiteiten weergegeven, inclusief planning, waar veiligheid integraal opgepakt kan worden. De gemene deler uit de verschillende deelagenda's. De deelagenda's (agenda per veiligheidsthema) komen aan bod in de volgende hoofdstukken.

3.1 Integrale Veiligheidsagenda

Het schema geeft de onderlinge verhoudingen van de thema's weer. Waarbij moet worden opgemerkt dat het thema Kennisveiligheid alsnog als apart thema opgenomen is. Bij aanvang leek dit thema onder de noemer Informatieveiligheid te kunnen worden meegenomen, maar bij de uitwerking van de thema's en de ambities bleek dat dit niet het geval was. De terminologie in het midden van de cirkel geeft aan welke activiteiten integraal kunnen worden opgepakt. Die dus voor alle thema's voordeel opleveren. De tekst tussen twee veiligheidsthema's geeft voorbeelden van mogelijkheden tot samenwerking tussen die thema's.

Figuur 1: Schematische weergave van integrale activiteiten en verbanden tussen de veiligheidsthema's

3.2 Voorziene activiteiten

Hieronder staan de voorziene activiteiten inclusief planning weergegeven. Als onderdeel van de periodieke evaluatie vindt standaard een beoordeling van geplande activiteiten plaats, zodat waar nodig bijstelling/bijsturing plaats kan vinden. Wijzigingen in geplande activiteiten zijn onderdeel van de voortgangsrapportage.

Activiteiten / Planning	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019
Integrale veiligheid	1. Integraal veiligheidsoverleg/ Infopunt Veiligheid	Voorbereiden	Maandelijks operationeel	Strategisch / tactisch	Strategisch / tactisch	Strategisch / tactisch		Strategisch / tactisch	Strategisch / tactisch
	2. Risico awareness, vindbaarheid en handelingsperspectief		Voorbereiden	Voorbereiden, deels uitvoeren	Uitvoeren				
	3. Veiligheidsrapportage					(Pilot Sociale Veiligheid)			Voorbereiden Integraal
	4. Integraal crisismanagement			Uitvoeren					
	5. Informatiedeling vs. privacy				Inventariseren	Richtlijn opstellen			
	6. PDCA: voortgangsrapportage /Evalueren en leren								
	7. Integraal veiligheidsbeleid						Voorbereiden	Start indien nodig	

3.3 Beschrijving activiteiten

Beschrijving van de activiteiten t.b.v. Integrale Veiligheid.

1. Integraal veiligheidsoverleg

Er wordt een integraal veiligheidsoverleg en een operationeel/uitvoerend veiligheidsoverleg ingericht. Beide overleggen hebben als doel het waarborgen van de integraliteit van de veiligheidszorg. Dit onder meer door gezamenlijke uitvoering van de veiligheidsagenda's, monitoring, kennisuitwisseling, gezamenlijk oppikken en duiden van signalen en leren. Het integraal veiligheidsoverleg richt zich op beleidsmatige aspecten van veiligheid. Het operationeel veiligheidsoverleg op de uitvoering van de agenda's en aanpak van individuele casussen.

2. Risico awareness, vindbaarheid en handelingsperspectief

Er wordt (per jaar opnieuw of over meerdere jaren heen m.b.v. een kalender) een bewustwordingscampagne opgesteld. Doel van de campagne is het vergroten van risicobewustzijn op diverse veiligheidsthema's en het geven van handelingsperspectief aan studenten en medewerkers. Denk hierbij o.a. aan het benutten van het Infopunt Veiligheid. Hierin wordt samengewerkt met de Dienst Marketing & Communicatie.

Daarnaast dient de informatie beter vindbaar te zijn voor studenten en medewerkers en dient er een herkenbare plek te komen waar deze is verzameld. Hier kan naartoe verwezen worden in de campagne.

3. Veiligheidsrapportage of -monitor

Er wordt een opzet voor een integrale veiligheidsrapportage gemaakt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bestaande rapportages uit de organisatie en het IVHO. In de rapportage worden alle feitelijke incidenten die zich op jaarbasis binnen de veiligheidsthema's voordoen samengebracht en van duiding voorzien op basis van te herkennen verbanden of ontwikkelingen in de maatschappij of de branche. Het is dus geen herhaling van afzonderlijke rapportages die al bestaan, maar een totaaloverzicht waarin verbanden helder worden, die worden afgezet tegen externe ontwikkelingen en vervolgens voor Fontys worden geduid. De rapportage is een instrument voor monitoring en sturing.

4. Integraal crisismanagement

Het bestaande crisisplan wordt geactualiseerd en meer integraal van karakter, in het bijzonder in het licht van 'IT/cyber crisis' en internationale calamiteiten. Hiervoor wordt in elk geval de geplande NOZON-oefening (waarbij strategisch een IT crisis wordt beoefend door het Centraal Crisis Team) in december 2017 benut. Evenals de in februari 2018 geplande oefening voor het Projectteam Crisiscommunicatie en Office for Internationalisation, met een internationaal karakter.

5. Informatiedeling en privacy

Om medewerkers meer handelingsperspectief te bieden in complexe probleemcasussen (bijv. dreigende suicide, vermoeden van diefstal, spionage of zorgwekkend gedrag), waarin informatiedeling nodig is, wordt een notitie opgesteld met richtlijnen voor het delen van informatie. Mede in het licht van wettelijke privacyreglementen en bestaande gedrags- of beroepscode. Hierbij wordt gebruik gemaakt van casussen uit de praktijk. Per casus worden mogelijke dilemma's uitgelicht. Vraag is telkens onder welke randvoorwaarden het delen van informatie mogelijk is (wat kan wel/wat niet). Dit kan zowel betrekking hebben op interne informatiedeling (tussen collega's), als extern (met politie en/of zorginstanties). Hierin wordt samengewerkt met Juridische Zaken van de Dienst O&O en het IVHO.

6. PDCA: voortgangsrapportage /evalueren en leren

Onder regie van het veiligheidsoverleg vindt driemaal per jaar een evaluatie plaats. De evaluatie richt zich op het functioneren van het veiligheidsoverleg en de integraliteit, de voortgang van geplande activiteiten en de effectiviteit. Ook wordt bekeken of het planmatig werken (PDCA) goed wordt toegepast. Eenmaal per jaar worden de veiligheidsthema's tegen het licht gehouden, mede op basis van de veiligheidsrapportage: focussen we nog op de juiste thema's? Terugkerende vragen die het veiligheidsoverleg zich stelt is: leidt de gekozen aanpak tot a) beter handelingsperspectief, b) meer overzicht en betere sturing, c) meer synergie en efficiency en d) tot meer veiligheid. De 'customery journey'-systematiek is daarbij het uitgangspunt voor de aanpak.

Het veiligheidsoverleg rapporteert hierover aan het CvB.

7. Integraal veiligheidsbeleid

Op basis van opgedane ervaringen met de uitwerking van de veiligheidsagenda's, beoordeelt het veiligheidsoverleg in Q1-2 van 2019 de noodzaak voor integraal veiligheidsbeleid of onderdelen hiervoor.

4 Deelagenda Sociale Veiligheid

4.1 Voorziene activiteiten

Hieronder staan de voorziene activiteiten inclusief planning weergegeven. Als onderdeel van de periodieke evaluatie vindt standaard een beoordeling van activiteiten plaats, zodat waar nodig bijstelling/bijsturing plaats kan vinden. Wijzigingen in geplande activiteiten zijn onderdeel van de voortgangsrapportage.

Activiteiten / Planning		Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019
Sociale veiligheid	1. Vindbaarheid en facilitering medewerkers en studenten ("Wegwijzer")		Uitwerken en vullen	Uitvoeren (actueel is onderdeel IPV)						
	2. Bevorderen handelingsperspectief door inzicht in reikwijdte zorgrol									
	3. Informatiepositie				Voorbereiden					
	4. Vergroten samenhang bestaande maatregelen									

4.2 Beschrijving activiteiten

Naast de activiteiten die al bij integrale veiligheid worden genoemd, staan de volgende deelactiviteiten op de veiligheidsagenda voor het thema sociale veiligheid.

1. Betere vindbaarheid en facilitering medewerkers en studenten

Om medewerkers en studenten beter te faciliteren bij vragen over of ondersteuning bij sociale veiligheid wordt een wegwijzer, verzamelpagina of ander instrument ontwikkeld. Dit instrument bevat een overzicht van bestaande protocollen, interne deskundigen en indien mogelijk praktische stappenplannen of verwijzingen hiernaar (bijv. Hoe discriminatie melden? Hoe handelen bij een vermoeden van zorgwekkend gedrag? Hoe omgaan met suicide?). Samen met Marketing & Communicatie wordt hierover nagedacht, zodat het beschikbare aanbod eenvoudig toegankelijk is voor studenten en medewerkers. Het operationele veiligheidsoverleg zorgt vervolgens voor het vullen van het instrument (eventueel verwijzen).

2. Bevorderen handelingsperspectief door inzicht in reikwijdte zorgrol

Fontys wil medewerkers die geconfronteerd worden met complexe casussen op het grensvlak van zorg, onderwijs en veiligheid meer handelingsperspectief geven. Denk bijvoorbeeld aan een mogelijke suicide waarin acuut handelen nodig lijkt, of een vermoeden van radicalisering. Hoe daarmee om te gaan als onderwijsinstelling en als individuele medewerker? Wat wordt er van je verwacht en wat ook niet?

Hierbij blijven we dicht bij casussen uit de praktijk. Per casus worden mogelijke dilemma's uitgelicht en pellen we mogelijke taken en rollen van Fontys, instituten en diensten, maar ook van direct betrokken studenten zelf af. Wie doet wat? Wat mogen studenten of medewerkers van Fontys verwachten (en wat niet)? En wat verwacht Fontys van deze groep zelf?

Hierbij sluiten we aan bij al bestaande gedragscodes en protocollen en wordt de Fontys Focus Waardenset als basis genomen. We overwegen tevens a.d.h.v. enkele casus met het externe netwerk de reikwijdte van de zorgrol af te stemmen. Vanaf waar nemen zij de zorg over en tot waar zouden wij moeten zorgen? Daarna kan er een themabijeenkomst worden georganiseerd over de reikwijdte en invulling van de zorgrol met direct betrokken medewerkers en later eventueel met (een afvaardiging van) de CMR en studenten. De opbrengsten leggen we neer in een memo met richtinggevende uitgangspunten. Het verkennen van (wettelijke) zorgplichten i.s.m. juridische zaken en de gewenste (proactieve en preventieve) zorgrol maakt hier onderdeel van uit.

3. Vergroten informatiepositie

Binnen Fontys is al de nodige informatie beschikbaar die inzage biedt in sociale (on)veiligheid, zoals het medewerkers tevredenheidsonderzoek, de rapportage van de vertrouwenspersonen en de rapportage van de adviseur beveiliging. Voor het vergroten van onze informatiepositie, brengen we o.a. deze informatie bijeen in één rapportage. De rapportage bevat naast de feitelijke gegevens de bestaande databronnen waaruit de info afkomstig is. In de rapportage worden alle feitelijke incidenten die zich op jaarbasis voordoen samengebracht en van duiding voorzien. Het is een middel voor gezamenlijke beeldvorming over veiligheid, voor monitoring en sturing, met name voor het operationeel (casusgericht) veiligheidsoverleg. Tevens is het input voor de totaal rapportage Integrale Veiligheid.

Omdat dit in een bredere context ook de ambitie voor Integrale Veiligheid is (een brede rapportage over de verschillende thema's), starten we als pilot met sociale veiligheid. Om de leerpunten, do's en dont's mee te nemen voor de totale rapportage integrale veiligheid.

4. Vergroten samenhang bestaande maatregelen

Een van de ambities is het onderzoeken of en zo ja, hoe meer consistentie is aan te brengen in bestaande maatregelen op het gebied van sociale veiligheid. Daarbij hoort als eerste stap het vergroten van het inzicht in bestaande werkzaamheden en maatregelen bij de instituten en diensten. Het voornemen is om dit inzicht de komende periode al doende op te doen. Indien noodzakelijk wordt, op basis van het opgedane inzicht en tussentijdse evaluaties van de uitvoering, een overkoepelend beleid opgesteld voor sociale veiligheid. Het verzamelen van de informatie in het kader van het verbeteren van de vindbaarheid is hiertoe een mooie eerste stap.

5 Deelagenda Internationalisering

5.1 Voorziene activiteiten

Hieronder staan de voorziene activiteiten inclusief planning weergegeven. Als onderdeel van de periodieke evaluatie vindt standaard een beoordeling van activiteiten plaats, zodat waar nodig bijstelling/bijsturing plaats kan vinden. Wijzigingen in geplande activiteiten zijn onderdeel van de voortgangsrapportage.

Activiteiten / Planning		Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019
Internationalisering	1. Inventariseren en duiden overeenkomsten, verschillen		Inventariseren	Analyse en PVA						
	2. Reikwijdte zorgrol, m.n. inkomen-de mobiliteit i.r.t. sociale veiligheid									
	3. 24/7 beschikbaarheid bij calamiteiten, crisismanagement			Crisis oefening	Helder 24/7 HO icm zorgrol					

5.2 Beschrijving activiteiten

Naast de activiteiten die al bij integrale veiligheid worden genoemd, staan de volgende deelactiviteiten op de veiligheidsagenda voor het thema sociale veiligheid.

1. Inventariseren overeenkomsten en verschillen tussen regelingen voor inkomende, uitgaande en zittende studenten (en staf)

Internationale studenten (inkomend) zijn in principe reguliere Fontysstudenten, voor wie de reguliere Fontysregelingen en – voorzieningen gelden. Toch is hun situatie wel degelijk anders dan die van de meeste studenten en gelden voor hen specifieke risico's. Bijvoorbeeld t.a.v. sociale veiligheid (eenzaamheid, cultuurschok, ontbreken van ondersteuningsnetwerk), taalvaardigheid (veiligheidsinstructies bij practica), huisvesting en verzekering e.d., informatieveiligheid (spionage), meebrengen van infectieziekten, effect van een crisis in het thuisland etc. Gezien de breedte van het thema is een integrale aanpak wenselijk, waarbij ook nadrukkelijk gekeken wordt naar wat er in de verschillende instituten gebeurt ten aanzien van inkomende internationale studenten en medewerkers.

Voor uitgaande studenten en medewerkers geldt grotendeels hetzelfde. Zij worden in pre-departure sessies voorgelicht en voorbereid en vullen zelf een risicoscan in voordat zij vertrekken. Met name in geval van calamiteiten moet goed helder zijn wat zij van Fontys of de partnerinstelling mogen verwachten en vooral ook wat niet. Hier wordt bij activiteit 3 nader op ingegaan.

De komende periode richt zich op het onderzoeken van wat er nu wordt gedaan in de voorbereiding op vertrek/komst, zowel centraal als decentraal. En ook op het gebied van crisismanagement. En of hier grote verschillen of best practices zijn die ook aan de andere kant gebruikt kunnen worden. Er worden aanbevelingen gedaan voor de instituten hoe om te gaan met inkomende en uitgaande mobiliteit van studenten/staf en er worden daar waar nodig betere parallellen getrokken. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in een niveau 'basis' en 'plus'. Onderdeel van het basisniveau zou een 'buddy-systeem' kunnen zijn om inkomende studenten te begeleiden tijdens hun verblijf bij Fontys en zicht te houden op hun (mentale en sociale) weerbaarheid. Tevens wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de RI&E's (Risiko Inventarisatie & Evaluatie), die gebruikt kunnen worden om risico's bij studiereizen in kaart te brengen.

Daarbij wordt voor inkomende mobiliteit nadrukkelijk aansluiting gezocht bij de handreiking die wordt voorbereid door de taskforce internationalisering³.

³ De taskforce internationalisering bestaat uit: Ronald Philipsen (vz), directeur FHMM, Karen Neervoort, directeur FHK, Gerrie Zwartjes, teamleider FHICT, Hans Aarts, directeur FHTenL, Nus Waleson, directeur FHHRMenP. Het algemene doel van de taskforce is het operationaliseren van de Fontys visie internationalisering 2016-2020. Daarvoor zijn 4 themagebieden bepaald, waarvoor de taskforce een handreiking voor de instituten opstelt en een advies voor het CvB. Die themagebieden zijn: De beleving van de internationale studenten, Strategisch partnerbeheer, Internationaliseringsprogramma's/activiteiten, Internationale en interculturele competenties en multiculturaliteit

2. Reikwijdte zorgrol kaderen (inkomend wellicht anders dan uitgaand)

In de gedragscode internationale student staat niet heel concreet omschreven welke zorg hogescholen moeten bieden, er wordt gesproken van 'zorgplicht'. Dat is voor velerlei uitleg vatbaar en zal voor een inkomende student of medewerker anders zijn dan voor een uitgaande. Zowel voor de betrokken medewerkers (vanuit de instituten of het Office for Internationalisation), als voor de studenten of medewerkers die reizen, willen we de zorgrol beter kaderen zodat verwachtingen helder zijn. Wat kan ik van Fontys verwachten versus wat wordt er van mij verwacht? Hier willen we graag aansluiting zoeken bij het kaderen van de zorgrol voor wat sociale veiligheid betreft. En deze verder uitwerken of specificeren voor internationalisering. Een vertegenwoordiging vanuit inkomende en uitgaande mobiliteit zal aansluiten bij de activiteiten voor het kaderen van de zorgrol voor sociale veiligheid. Het verkennen van (wettelijke) zorgplichten i.s.m. juridische zaken en de gewenste (proactieve en preventieve) zorgrol maakt hier onderdeel van uit.

3. Calamiteiten

Ons streven is het verkennen van de mogelijkheden voor een organisatorische inrichting van 24/7 beschikbaarheid (als input naar uiteindelijke besluitvorming hierover) voor met name Fontys studenten of medewerkers die in het buitenland verblijven. Maar ook kan bekeken worden of de mogelijkheid bestaat dat buitenlandse studenten of medewerkers die bij Fontys verblijven, hiervan gebruik kunnen maken. De komende periode neemt Fontys deel aan een werkgroep van SURF / IVHO en diverse HO-instellingen. Doel van de werkgroep is het onderzoeken of een 24/7 contact center HO breed kan worden opgepakt. Zodra de kadering van de zorgrol helder is, zal ook gekeken worden of deze 24/7 bereikbaarheid noodzakelijk of passend is voor Fontys.

Crisismanagement voor uitgaande mobiliteit wordt nu afgehandeld en gecoördineerd door een crisisteam van Office for Internationalisation. Bij inkomende mobiliteit valt dit onder de taak van een regulier Lokaal Crisis Team. Er wordt onderzocht of dit zo kan blijven bestaan, wat de verschillen en overeenkomsten zijn en welke verbanden er tijdens een crisis zouden moeten zijn. Denk aan het inlichten van partnerinstellingen, studenten en medewerkers in het buitenland bij een calamiteit in Nederland of bij Fontys. Maar ook van buitenlandse studenten of medewerkers die in Nederland verblijven als er zich in hun thuisland een crisis voordoet.

6 Deelagenda Informatie Veiligheid

6.1 Voorziene activiteiten

Hieronder staan de voorziene activiteiten inclusief planning weergegeven. Als onderdeel van de periodieke evaluatie vindt standaard een beoordeling van activiteiten plaats, zodat waar nodig bijstelling/bijsturing plaats kan vinden. Wijzigingen in geplande activiteiten zijn onderdeel van de voortgangsrapportage.

Activiteiten / Planning		Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019
Informatie veiligheid	1. Kennisveiligheid			Uitvoeren						
	2. AVG, privacy	Zit in roadmap IV								

6.2 Beschrijving activiteiten

Naast de activiteiten die al bij integrale veiligheid worden genoemd én in de 'roadmap Informatiebeveiliging 2020', staan de volgende deelactiviteiten op de veiligheidsagenda voor het thema informatieveiligheid.

1. Kennisveiligheid

Kennisveiligheid is wel degelijk een ander thema dan Informatieveiligheid; al zijn er natuurlijk verbanden tussen beide thema's. Waar we beide thema's in eerste instantie onder de noemer 'informatieveiligheid' hadden geschoven, is besloten om dit thema los te koppelen en hier een aparte werkgroep voor te formeren: Om meer zicht/inzicht te krijgen in het begrip kennisveiligheid (Wat is het? Hoe definiëren? Hoe raakt het onze activiteiten onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering?) wordt een werkgroep geformeerd met minimaal de Dienst O&O en instituten / lectoren. De werkgroep heeft als taak reeds genomen maatregelen (centraal of decentraal) te inventariseren, te komen tot begripsafbakening en ambitie en zo nodig het opstellen van beleid of afspraken, rollen, taken en verantwoordelijkheden t.a.v. kennisveiligheid. De werkgroep kennisveiligheid deelt de vorderingen met het veiligheidsoverleg en zodoende wordt de integraliteit gewaarborgd.

Bij de ambitie om volwaardig kennispartner te zijn, hoort 'het optimaal bevorderen en stimuleren van kennis en kennisuitwisseling'. Dit staat mogelijk op gespannen voet met risicobeheersing. Bij de inventarisatie horen dan ook uitgangspunten over hoe optimaal kennispartner te zijn (waarvoor het delen van kennis met partners en studenten essentieel is, wordt gewaardeerd en gestimuleerd) inclusief benodigde aandacht voor daarmee samenhangende risico's. Dit dient verder verkend te worden.

2. AVG, privacy

Fontys gebruikt het 10 stappenplan van de Autoriteit Persoonsgegevens 'voorbereid op de Algemene Verordening Gegevensbescherming' om aan de AVG die in mei 2018 in gaat te voldoen. Het grootste deel van de stappen heeft Fontys al gezet. De stappen die nog niet gezet zijn (bewustwording, overzicht verwerkingen, privacy impact assessment en privacy by design) zijn verwerkt in de 'roadmap Informatiebeveiliging 2020' en worden via deze weg gecoördineerd. Waarbij bewustwording ook als integraal thema wordt weggezet.

7 Besturing en organisatie

Om de ambities te kunnen realiseren is een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden en overleg nodig. Deels komt dit aan de orde in de deelagenda's. Die deelagenda's en de Integrale Veiligheidsagenda moeten worden bestuurd en getrokken. Daarnaast is (operationeel) overleg noodzakelijk om het integrale aspect te benadrukken, vorm te geven en acties in overleg op te pakken.

Hieronder staan de uitgangspunten voor de inrichting van integrale veiligheidszorg en – veiligheidsoverleg.

7.1 Uitgangspunten

1. Het CvB is eindverantwoordelijk voor Integrale Veiligheid. Een lid van het CvB is portefeuillehouder.
2. De afzonderlijke instituten en diensten zijn verantwoordelijk voor de veiligheidszorg binnen hun domein.
3. Er is een integraal veiligheidsoverleg onder leiding van de directeur H&F die als procesverantwoordelijke voor de integraliteit van veiligheid en veiligheidszorg optreedt. Er is tevens een operationeel/uitvoerend veiligheidsoverleg dat zich richt op casussen en de uitvoering van de veiligheidsagenda's.
4. Deze directeur rapporteert als procesverantwoordelijke voor de integraliteit van veiligheid direct aan de portefeuillehouder binnen het CvB.
5. Thema's op het gebied van Veiligheid worden in het veiligheidsoverleg besproken, afgestemd en getoetst aan de ambities en veiligheidsagenda's.
6. Vanuit het veiligheidsoverleg wordt zorggedragen voor een duidelijke planning & control (PDCA). Deze cyclus voorziet in periodieke evaluatie van de voortgang en functioneren van de Fontys veiligheidszorg, in monitoring met relevante rapportages en verbetervoorstellen.
7. Het functioneren van het integraal veiligheidsoverleg wordt door het CvB ondersteund met de noodzakelijke personele en financiële middelen.

7.2 Integraal veiligheidsoverleg

Het integraal veiligheidsoverleg wordt ingesteld door het CvB en rapporteert aan het CvB.

Integraal Veiligheidsoverleg	
Doelen	Het borgen van de integraliteit van veiligheid namens het CvB. Dat betekent het bewaken dat alle schakels van de veiligheidsketen (preventie tot nazorg) geborgd zijn en blijven, zorgen dat waar mogelijk en nodig over thema's en domeinen samenwerking plaatsvindt (functioneel integraal) en er samenhang is in de strategische visie/beleid, organisatorische inrichting, gedrag en maatregelen.
Taken	<ul style="list-style-type: none">• Het kader en de ambities van de Fontys Integrale Veiligheidsagenda is kaderstellend voor de werkzaamheden van het veiligheidsoverleg.• Het veiligheidsoverleg heeft een initiatief nemende, beleidsvoorbereidende en adviserende taak voor het CvB.• Vanuit het veiligheidsoverleg wordt gevraagd en ongevraagd aan het CvB geadviseerd over de noodzakelijke maatregelen (organisatorisch, financieel, materieel) om de doelstelling te kunnen realiseren.• Vanuit het veiligheidsoverleg wordt informatie over de veiligheidssituatie samengebracht en gedeeld. Het veiligheidsoverleg rapporteert hierover.• Het veiligheidsoverleg heeft een monitorende en evaluerende rol ten aanzien van integrale veiligheid. Zij doet daarvoor zo nodig verbetervoorstellen.
Werkwijze	Het integraal veiligheidsoverleg vergadert 3 maal per jaar over beleidsmatige aspecten van veiligheidszorg. Concreet: monitoren van de voortgang, evalueren van de uitvoering, duiding van informatie over de veiligheidssituatie/rapportage en rapportage aan CvB. De secretaris van het veiligheidsoverleg stelt in overleg met de voorzitter de agenda op. Van de overleggen wordt een verslag gemaakt. Het veiligheidsoverleg houdt daarnaast zicht op nieuwe ontwikkelingen en niet geprioriteerde veiligheidsthema's (o.a. gebouwveiligheid, Arbo en milieu, integriteit en crisismangement / BHV). Eenmaal per jaar kan de richting die is of wordt ingeslagen worden getoetst in de Commissie Studentzaken.
Samenstelling	Directeur Dienst IT, Directeur Dienst SV, Directeur Dienst P&O, Directeur Dienst H&F, instituutdirecteur(en), secretaris: Coördinator Veiligheid

7.3 Operationeel veiligheidsoverleg

Operationeel Integraal Veiligheidsoverleg	
Doelen	Het operationeel veiligheidsoverleg geeft uitvoering aan de integrale veiligheidsagenda's en waarborgt de integraliteit van de aanpak.
Taken	<ul style="list-style-type: none">• Uitvoering geven aan de veiligheidsagenda's• Rapporteren over de voortgang aan het integraal veiligheidsoverleg• Voorbereiden van het verzamelen van en duiding geven aan rapportages aan integraal veiligheidsoverleg• Versterken interne/externe netwerken• Vervullen expert/adviesfunctie (bij opkomende risico's, onverwachte ontwikkelingen, ingewikkelde cases e.d.).• Zicht houden op nieuwe ontwikkelingen en niet geprioriteerde veiligheidsthema's.
Werkwijze	Het operationeel veiligheidsoverleg vergadert in eerste instantie maandelijks over afzonderlijke casus en de uitvoering van de veiligheidsagenda's. Zij worden, gezien de taken en vorm van het overleg, het Infopunt Veiligheid en vervangen de oude samenstelling.
Samenstelling	De trekkers van de deelagenda's. De coördinator veiligheid zit het overleg voor. Functioneel kan een beroep worden gedaan van aanvullende expertise, van bijvoorbeeld : Adviseur Beveiliging, Consultant Bureau Verzuim en Re-integratie, Studentpsycholoog, Coördinator vertrouwenspersonen, Jurist, Communicatiemedewerker Dienst H&F, medewerker bedrijfsvoering Studentenadministratie INT, functionaris gegevensbescherming. Bij de uitvoering van de deelagenda's wordt samenwerking of betrokkenheid vanuit het onderwijs gezocht.

7.4 Rapportage en verantwoording

De Dienst H&F is door de stuurgroep aangewezen als penvoerder van de Integrale Veiligheidsagenda en zij zal via de MACON / MARAP structuur rapporteren aan het CvB over de voortgang van de Integrale Veiligheidsagenda.

8 Totaaloverzicht planning

Activiteiten / Planning		Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019
Integrale veiligheid	1. Integraal veiligheidsoverleg/ Infopunt Veiligheid	Voorbereiden	Maandlijks operationeel	Strategisch/tactisch		Strategisch / tactisch		Strategisch / tactisch		Strategisch / tactisch
	2. Risico awareness, vindbaarheid en handelingsperspectief		Voorbereiden	Voorbereiden, deels uitvoeren	Uitvoeren					
	3. Veiligheidsrapportage					(Pilot Sociale Veiligheid)			Voorbereiden Integraal	Uitvoeren
	4. Integraal crisismanagement			Uitvoeren						
	5. Informatiedeling vs. privacy				Inventariseren	Richtlijn opstellen				
	6. PDCA: voortgangsrapportage / Evalueren en leren									
	7. Integraal veiligheidsbeleid						Voorbereiden	Start indien nodig		
Informatie veiligheid	1. Kennisveiligheid			Uitvoeren						
	2. AVG, privacy	Zit in roadmap IV								
Sociale veiligheid	1. Vindbaarheid en facilitering medewerkers en studenten ("Wegwijzer")		Uitwerken en vullen	Uitvoeren (actueel is onderdeel IPV)						
	2. Bevorderen handelingsperspectief door inzicht in reikwijdte zorgrol									
	3. Informatiepositie				Voorbereiden					
	4. Vergroten samenhang bestaande maatregelen									
Internationalisering	1. Intentariseren en duiden overeenkomsten, verschillen		Inventariseren	Analyse en PvA						
	2. Reikwijdte zorgrol, m.n. inkomen-de mobiliteit i.r.t. sociale veiligheid									
	3. 24/7 beschikbaarheid bij calamiteiten, crisismanagement			Crisis oefening	Helder 24/7 HO icm zorgrol					

Alle bovenstaande activiteiten zijn bijeengebracht in een totaalplanning; de roadmap voor Integrale Veiligheid tot 2020.